

IZJAVA

Ja, potpisnik ovog dokumenta, svojim potpisom podržavam zahtjev akademika Husrefa Tahirovića da se preispita odluka komisije Yad Vashema i prihvati promjena nacionalne pripadnosti iz "Hrvatska" u "Bosna i Hercegovina" u popisu Pravednika među narodima za proglašenog Pravednika među narodima dr. Stanka Sielskog. Pri određivanju njegove nacionalne pripadnosti učinjena je gruba greška, do čega je očito došlo isključivo zbog nedostatnog razumijevanja komisije Yad Vashema o složenosti administrativno-političke organizacije jugoslavenskih zemalja nakon okupacije i sloma Jugoslavije u travnju 1941. godine. Jer veza dr. Sielskoga sa Hrvatskom sastojala se isključivo u tome što je Bosna i Hercegovina 1941–1945. okupacijskom silom okolnih fašističkih režima bila pripojena Nezavisnoj državi Hrvatskoj. Vrlo je bitna potpora ovom zahtjevu i činjenica da je, uza sav obilni naučnoistraživački i praktični medicinski rad dr. Sielskog, također i njegov veliki opus izvanmedicinskog naučnoistraživačkog rada (na polju arheologije, antropologije i etnografije) **isključivo vezan za Bosnu i Hercegovinu**, o čemu svjedoči brojna dokumentacija u muzejima i arhivima Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

Stanko Sielski rođen je u Gračanici, Bosna i Hercegovina 18. 6. 1891. godine, u porodici poljskog porijekla, koja se u Bosnu doselila iz Tarnopola (Galicija) krajem 19. vijeka. Djetinjstvo i mladost proveo je u Gračanici, Zenici i Travniku, sve u bosanskohercegovačkim gradovima, gdje je 1910. završio gimnaziju. Studij medicine je započeo i, s prekidom u doba Prvoga svjetskog rata, završio u Beču, 1919. godine. Državnu liječničku službu započeo je 16. 11. 1919. godine u Bosni i Hercegovini, gdje je nadalje na različitim medicinskim poslovima radio sve do sredine jula 1941, ali je i dalje ostao na radu u Bosni i Hercegovini. Ova bivša jugoslavenska zemlja raspadom jugoslavenske države dospjela je u sastav novoosnovane Nezavisne države Hrvatske, u kojoj je uspostavljena pronacistička ustaška vlast i proglašeni rasni zakoni po ugledu na nacističke. Uskoro je dr. Sielski imenovan za ravnatelja Zavoda za suzbijanje endemskog sifilisa u Banja Luci, također Bosna i Hercegovina. Ova ustanova je osnovana radi iskorjenjivanja ove bolesti iz bosanskih sela, gdje je bila endemska. Upravo na tome medicinskom radu u Banja Luci dr. Sielski je uvidio mogućnost za djelovanje na spašavanju više liječnika Židova, koji bi inače sigurno smrtno stradali u progonu Židova u Nezavisnoj državi Hrvatskoj. Posljednji živi od spašenih liječnika bio je dr. Teodor Grüner, čijim svjedočenjem je potvrđeno pravedničko spasilačko djelovanje dr. Sielskoga. Dr. Sielski je tada, u relativno kratkom, ali izuzetno složenom i teškom ratnom vremenu, riskirao svoj život spašavajući židovske kolege, a sve se to događalo upravo na području Bosne i Hercegovine, tada samo administrativno u sastavu Nezavisne države Hrvatske. Iz Banja Luke dr. Stanko Sielski je 31. 7. 1944. godine premješten u Sarajevo, Bosna i Hercegovina, na novoosnovani Medicinski fakultet, gdje je obnašao dužnost dekana.

Nakon oslobođenja Sarajeva u aprilu 1945. godine i predaje Fakulteta novim vlastima, 13. 5. 1945. godine raspoređen je na rad u Okružni narodni odbor Banja Luka, Bosna i Hercegovina. U junu iste godine upućen je na Kozaru, Bosna i Hercegovina, u Higijensko-epidemiološku ekipu Prve armije, radi suzbijanja pjegavog tifusa. U Banja Luci ostaje do 2. 3. 1946. godine, kada je imenovan za šefa Sanitarno-epidemiološke stanice, kasnije preimenovane u Higijenski zavod, u Tuzli, Bosna i Hercegovina. U Tuzli ostaje sve do smrti 31. 10. 1958.

ZAKLJUČAK

Dakle, dr. Stanko Sielski je sav svoj radni vijek, i praktično sav svoj životni vijek, proveo ISKLJUČIVO u Bosni i Hercegovini, kojoj je bio odan kao jedinoj domovini. Svojim potpisom plediram da se ime Pravednika dr. Stanka Sielskoga pravilno svrsta u popis Pravednika iz Bosne i Hercegovine, a ne iz Hrvatske, kako je pri priznavanju učinjeno očitom pogreškom.

Mjesto i datum

17. 01. 2017.

Ime, prezime i funkcija

Dr. Emir Ramić
Direktor Instituta za istraživanje
genocide, Kanade
E. Ramić